

Teaching Guide						
Identifying Data				2015/16		
Subject (*)	ACTUADORES E SENsoRES		Code	730G03045		
Study programme	Grao en Enxeñaría Mecánica					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	1st four-month period	Fourth	Optativa	4.5		
Language	Spanish					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Enxeñaría Industrial 2					
Coordinador	Lugris Armesto, Urbano	E-mail	urbano.lugris@udc.es			
Lecturers	Lugris Armesto, Urbano Sanjurjo Maroño, Emilio	E-mail	urbano.lugris@udc.es emilio.sanjurjo@udc.es			
Web	campusvirtual.udc.es/moodle/					
General description	<p>Nesta materia explícanse os diferentes tipos de sensores e actuadores empregados comunmente no control de máquinas. Así mesmo, estúdase a forma de conectarlos e integrarlos nun algoritmo de control, que é executado nun microcontrolador ou ordenador. Para converter a lectura dos sensores en información utilizable polo controlador, ou as saídas do controlador en forzas ou momentos, hanse de utilizar sistemas de adquisición e xeración de sinais.</p> <p>A lo largo de la materia se realizarán prácticas básicas con diferentes sistemas de adquisición, sensores, actuadores y controladores, para finalmente integrar todo en la implementación del control de un mecanismo real.</p>					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A2	Comprensión e dominio dos conceptos básicos sobre as leis xerais da mecánica, termodinámica, campos e ondas e electromagnetismo e a súa aplicación para a resolución de problemas propios da enxeñaría.
A3	Coñecementos básicos sobre o uso e programación dos ordenadores, sistemas operativos, bases de datos e programas informáticos con aplicación en enxeñaría.
A10	Coñecemento e utilización dos principios de teoría de circuitos e máquinas eléctricas.
A11	Coñecementos dos fundamentos da electrónica.
A12	Coñecementos sobre os fundamentos de automatismos e métodos de control.
A13	Coñecemento dos principios de teoría de máquinas e mecanismos.
B1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudio que parte da base da educación secundaria xeral e adoita encontrarse a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudio
B2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudio
B4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como leigo
B5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B7	Ser capaz de realizar unha análise crítica, avaliación e síntese de ideas novas e complexas
B9	Adquirir unha formación metodolóxica que garanta o desenvolvemento de proxectos de investigación (de carácter cuantitativo e/ou cualitativo) cunha finalidade estratéxica e que contribúan a situarnos na vanguarda do coñecemento
C1	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C5	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C6	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes		
Learning outcomes		
	Study programme competences	
Coñecemento dos procedementos para o tratamento, adquisición e xeración de sinais analóxicos e dixitais	A2 A10 A11	B5 B7 B9 C4 C5 C6
Coñecemento e selección de sensores e actuadores eléctricos	A2 A10 A11	B5 B7 C4 C5 C6
Coñecemento de técnicas de control de sistemas mecánicos mediante sensores e actuadores eléctricos	A12 A13	B5 B7 C4 C5 C6
Capacidade para a construcción, sensorización e control dun sistema real	A3	B1 B2 B4 B5 B7 B9 C1 C4 C5 C6

Contents	
Topic	Sub-topic
Adquisición, tratamiento e xeración de sinais	Sinais analóxicos e dixitais Tratamento e filtrado de sinais Conversión A/D e D/A
Sensores	Sensores de posición e velocidad Sensores de tensión e deformación Sensores de vibración e aceleración Sensores de temperatura Sensores de presión
Actuadores	Motores eléctricos (DC, paso a paso) Actuadores hidráulicos e pneumáticos
Controladores e algoritmos de control	Microcontroladores e Microordenadores Algoritmos de control (bucle abierto, realimentación) Control baseado en modelo

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A2 A10 A11 A12 A13 B5 B7 B9 C4 C5 C6	7	18	25
Problem solving	A2 A10 A11 A12 A13 B5 B7 B9 C4 C5 C6	7	16	23
Laboratory practice	A2 A3 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B4 B5 B7 B9 C1 C4 C5 C6	10.5	25	35.5
Supervised projects	A2 A3 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B4 B5 B7 B9 C1 C4 C5 C6	7	16	23
Objective test	A2 A3 A10 A11 A12 A13 B2 B1	2	0	2

Personalized attention		4	0	4
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Iránse describindo en clase, mediante utilización de medios audiovisuais, os diferentes elementos que aparecen nos contidos (sensores, actuadores, sistemas de control)
	Cando sexa posible, utilizaranse os propios dispositivos durante a exposición.
Problem solving	Resolveranse problemas prácticos para reforzar as ideas introducidas nas clases teóricas.
Laboratory practice	Realizaranse prácticas simples utilizando diferentes tipos de sensores, actuadores, circuitos de adquisición, microcontroladores, etc.
Supervised projects	Os alumnos deberán levar a cabo un proxecto completo (incluíndo a construcción) dun sistema, aplicando todos os coñecementos adquiridos en clase.
Objective test	Os alumnos que non superen a asignatura por medio das prácticas e o traballo, terán que facer un exame teórico-práctico.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Laboratory practice	Todas as prácticas serán realizadas baixo a tutela do profesor. Tamén se poderán resolver dúbidas durante o horario de tutorías.
Supervised projects	

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Laboratory practice	A2 A3 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B4 B5 B7 B9 C1 C4 C5 C6	Avaliarase a capacidade do alumno para resolver os problemas prácticos plantexados.	10
Supervised projects	A2 A3 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B4 B5 B7 B9 C1 C4 C5 C6	Avaliarase o grado de consecución dos obxectivos do proxecto, de acordo á complexidade do mesmo.	40
Objective test	A2 A3 A10 A11 A12 A13 B2 B1	O exame consistirá nunha serie de pregunta teóricas e a resolución de problemas prácticos. Só o terán que realizar os alumnos que non superasen a materia por medio das prácticas e o proxecto.	50

Assessment comments	

Sources of information	
Basic	- David G. Alciatore, Michael B. Histand (2007). Introducción a la mecatrónica y los sistemas de medición. Madrid: McGraw-Hill
Complementary	- Ernest E. Doebelin (2005). Sistemas de medición e instrumentación - Diseño y aplicación. México: McGraw-Hill - Clarence W. de Silva (2007). Sensors and Actuators - Control System Instrumentation. Boca Raton: CRC Press - (.). http://arduino.cc/ . - (.). http://beagleboard.org/ . - (.). https://www.sparkfun.com/ . - (.). http://www.bricogeek.com/ .

Recommendations	
Subjects that it is recommended to have taken before	

INFORMÁTICA/730G03004

FUNDAMENTOS DA ELECTRICIDADE/730G03012

FUNDAMENTOS DE AUTOMÁTICA/730G03015

FUNDAMENTOS DE ELECTRÓNICA/730G03016

TEORÍA DE MÁQUINAS/730G03019

ELEMENTOS DE MÁQUINAS/730G03029

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

HIDRÁULICA E NEUMÁTICA/730G03039

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.